

[Økonomiministeren.]

Det siger sig selv, at det er vanskeligt med en sådan ny regulering nøjagtigt at ramme det låneniveau, der er grundlag for på kapitalmarkedet, ligesom udviklingens gang naturligvis kan tilsige tilpasninger af reguleringen. Der er derfor også i lovforslaget indføjet en hjemmel for Danmarks Nationalbank til med økonomiministerens samtykke at ændre de nævnte lånegrænser.

Regeringen er sig naturligvis bevidst, at det er en vidtrækkende forholdsregel på denne måde at gribe ind i den traditionelt frie adgang til obligationsmarkedet, som i øvrigt har rummet mange fordele. Jeg vil dog ikke undlade at nævne, at det danske kapitalmarked i denne henseende indtager en særstilling, idet man vist ikke i noget andet land har en tilsvarende fri adgang. I mange lande er det endog således, at regulering af emissionerne betragtes som et vigtigt led i den økonomiske politik.

Uanset betænkelighederne har regeringen imidlertid fundet, at de nuværende ekstrordinære forhold på obligationsmarkedet motiverede sådanne foranstaltninger. Det er mit håb, at det er lykkedes at udforme dem på en sådan måde, at de er til mindst mulig ulempe for såvel kreditinstitutterne som låntagerne, der jo til syvende og sidst også må være interesseret i, at tilliden til obligationsmarkedet ikke rokkes.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget til hurtig og velvillig behandling i det høje ting.

Den første sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om afsætning af danske landbrugsvarer m. m.

(Anden behandling af lovforslaget (nr. 156) findes i tidenden sp. 5682, udvalgets tillægsbetænkning i tillæg B. sp. 997).

Der var stillet 2 ændringsforslag i tillægsbetænkningen.

Uden for tillægsbetænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Formanden: Sammen med denne sag foretages de to følgende sager på dagsordenen, nemlig:

Tredje behandling af forslag til lov om en kornordning for høstdårene 1965-66 og 1966-67.

(Anden behandling af lovforslaget (nr. 158) findes i tidenden sp. 5682, udvalgets tillægsbetænkning i tillæg B. sp. 997).

Der var stillet 1 ændringsforslag i tillægsbetænkningen.

Uden for tillægsbetænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Tredje behandling af forslag til lov om en rapsordning.

(Anden behandling af lovforslaget (nr. 159) findes i tidenden sp. 5682, udvalgets tillægsbetænkning i tillæg B. sp. 997).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Ændringsforslagene til de to førstnævnte lovforslag sattes først til forhandling.

Chr. Rasmussen: Udvalget har efter de tre lovforslags anden behandling afholdt et møde, og der er afgivet en tillægsbetænkning. Jeg kan ikke give udtryk for, at denne tillægsbetænkning tyder på særlig stor enighed i udvalget, da der er ikke mindre end 5 mindretalsindstillinger.

Der er imidlertid stillet 3 ændringsforslag. Ændringsforslag nr. 1 til forslag om lov til afsætning af danske landbrugsvarer m. m. er stillet af den højtærede landbrugsminister og tiltrådt af udvalget. Det går ud på at gennemføre en vis begrænsning i den hjemmeslagtning, der hidtil er foregået, således at det kun skulle blive producenterne, der havde mulighed for at slagte til eget forbrug.

Et mindretal bestående af venstres medlemmer af udvalget har desuden til lovforslaget om afsætning af danske landbrugsvarer stillet ændringsforslag nr. 2 gående ud på, at der i året 1966-67 ud over de 100 mill. kr. stilles yderligere 60 mill. kr. til rådighed for landbrugets dispositionsfond.

Endelig har de konservative stillet et ændringsforslag til forslag til lov om en kornordning for høstdårene 1965-66 og 1966-67 gående ud på, at kornordningen skal optages til revision i folketingsåret 1965-66.

Jeg kan på mit partis vegne anbefale at

[Chr. Rasmussen.]

stemme for det ændringsforslag, der er stillet af den højtærede landbrugsminister, men at stemme imod de to ændringsforslag, der er stillet henholdsvis af venstre og de konservative.

Jens Chr. Christensen: Venstre er tilfreds med det ændringsforslag, som den højtærede landbrugsminister har stillet, og som er tiltrådt af hele udvalget. Personlig havde jeg helst set, at vi havde gennemført et forbud mod hjemmeslagtning, men vi må se dette ændringsforslag som det opnåelige i den øjeblikkelige situation og så håbe på, at man ude omkring vil tage det til efterretning, således at vi bliver fri for den misere, vi har i øjeblikket, hvor man ulovligt slagter og deler svinene ud til venner og bekendte og vel også sælger dem til venner og bekendte.

Venstre har stillet ændringsforslag nr. 2 til lovforslaget om afsætning af danske landsbrugsvarer gående ud på, at der for det andet år, hvor brødkornsordningen bortfalder, flyttes 60 mill. kr. af de penge, som man regner med at staten sparer på brødkornsordningen, over i dispositionsfonden. Vi kan ikke helt nøje gøre op, hvad staten sparer ved, at brødkornsordningen falder væk for det sidste høstår, men vi har ment, at det var det gennemsnit, brødkornsordningen årlig har kostet staten gennem de år, vi har haft lovgivningen. Vi finder det helt uretfærdigt, helt urigtigt at gennemføre en landbrugslovgivning, som er en forringelse af den lovgivning, vi nu igennem adskillige år har haft. Uimodsagt af såvel den højtærede landbrugsminister som af udvalgets øvrige medlemmer har vi understreget, at det er en fordyrelse for landbrugserhvervet på ca. 450 mill. kr. årlig med de pris- og lønstigninger plus den rentestigning, vi har haft i det sidste år, og derfor kan vi ikke godtage en forringelse af den landbrugslovgivning, vi nu er ved at gennemføre. Derfor har vi stillet ændringsforslaget.

Ved anden behandling, hvor vi fik vore ændringsforslag nedstemt, blev det fra adskillige sider understreget, at der ikke var dækning for de udgifter, vi stillede ændringsforslag om. Jeg vil da gerne understrege, at det ændringsforslag, vi her

har stillet, er der dækning for, og derfor vil jeg tro, at der er flere medlemmer, der vil stemme for vort ændringsforslag.

Endelig er der det ændringsforslag, som er stillet af det konservative folkeparti, til forslag til lov om en kornordning. Det vil vi undlade at stemme om, men jeg vil føje til, at det er venstres agt, når vi kommer et år frem i tiden og de økonomiske forhold for landbruget ikke har ændret sig, at stille forslag om en forlængelse af den nugældende ordning for brødkorn.

Derudover har venstre ingen bemærkninger om ændringsforslagene.

H. C. Toft: Til forslag til lov om afsætning af danske landbrugsvarer er der stillet to ændringsforslag, det ene af landbrugsministeren, og det har det samlede udvalg tiltrådt. Ændringsforslaget går som nævnt af tidligere ordførere ud på at skabe bedre muligheder for at kunne skride ind over for ulovlig slagting og salg af svin og derved sikre, at der betales afgifter ved salg af alle svin, der sælges på hjemmemarkedet. Det er en sikring af hjemmemarkedsordningen, man tilsligter, og det har mit partis fulde støtte.

Det andet ændringsforslag har til hensigt at overflytte et beløb til landbrugets dispositionsfond på 60 mill. kr. svarende til det beløb, man forventer at kunne spare ved brødkornsordningens bortfald. Det konservative folkeparti vil undlade at stemme om dette ændringsforslag, idet vi ikke har opgivet håbet om at få en brødkornsordning fremover.

Vi har stillet ændringsforslag til forslag til lov om en kornordning, hvorefter landbrugsministeren i næste folketingsår skal tage kornloven op til revision med henblik på at sikre avlerne af brødkorn rimelige priser. Brødkornsordningen har været af uvurderlig betydning for de mange likviditetssvage landmænd. De har efter høst kunnet sælge brødkornet til faste priser, som har ligget en væsentlig del over de priser, der kunne opnås på andre kornsorter i de første måneder efter høsten.

Vi er bekendt med, at det er landbrugsministerens agt til næste år at fremsætte forslag til en låneordning, men vi ved også, at tidligere forsøg i denne retning ikke har været anvendelige for landmændene. Kun

[H. C. Toft.]

et fåtal har benyttet sådanne lånemuligheder. Derfor vil vi ikke på nuværende tidspunkt opgive tanken om at få en brødkornsordning. Derfor undlader vi at stemme om venstres ændringsforslag til forslag til lov om afsætning af danske landbrugsvarer og anbefaler folketetinget at stemme for vort ændringsforslag til forslag til lov om en kornordning om, at man i næste folketingsår forsøger at samle et flertal om en brødkornsordning med sikre og rimelige priser på rug og hvede.

Lykkes det ikke ved afstemningen i dag at få gennemført en revisionsbestemmelse med et sådant indhold, som jeg her har tilkendegivet ønsket om, må vi selv tage initiativet i næste folketingsår og altså fremsætte forslag til en brødkornsordning med det mål at gennemføre rimelige og sikre priser på rug og hvede. Viser der sig til den tid heller ingen vej frem, må vi også på dette område tage landbrugsstøtten op til fornyet behandling.

Formanden: Forhandlingen drejer sig om ændringsforslagene.

Svend Haugaard: Til venstres ændringsforslag til forslag til lov om afsætning af danske landbrugsvarer skal jeg kun ganske kort bemærke, at vi i den radikale gruppe godt kunne tænke os, at det var kornfonden, som fik et tilskud, hvis der var mulighed derfor, men det har venstre og de konservative afvist ved at ville maksimere beløbet i kornfonden til de 50 mill. kr. Vi må stemme imod ændringsforslaget til forslag til lov om afsætning af danske landbrugsvarer om de 60 mill. kr. ekstra til dispositionsfonden.

Morten Lange: Hvad angår ændringsforslaget vedrørende hjemmeslagtning, kan jeg anbefale at stemme for det, men jeg kan dog ikke undlade at gøre opmærksom på, at det er højst besynderligt, at det skal være nødvendigt med disciplinærbestemmelser i en lovgivning, der har til formål at fremme landbrugets interesser. At landbruget ikke selv har tilstrækkelig disciplin til, at det kan behandle den slags sager, kan jo nok undre én.

Hvad angår de af venstre og de kon-

servative stillede ændringsforslag, skal jeg nøjes med at sige, at den eneste glæde, jeg har haft af dem, har været at konstatere, at det fortrinlige samarbejde mellem venstre og de konservative her har skuddet en ny frugt. Det er jo henrivende at se, at man ikke engang kan enes om noget så simpelt som, om en lov skal revideres eller ej, og det lover godt for, hvordan det vil gå os, hvis de to partier nogen sinde skulle komme til at danne regering. Det må vi se at undgå.

Jeg kan varmt anbefale at stemme imod venstres og de konservatives ændringsforslag.

Bækgaard: Vi kan stemme for det af landbrugsministeren stillede ændringsforslag angående hjemmeslagtning, selv om jeg personlig ikke tror, at bestemmelsen får den virkning, som de uafhængige kunne ønske den fik.

De uafhængige kan også stemme for det af venstre stillede ændringsforslag, da vi finder det rimeligt, at det beløb, staten sparer ved at ophæve brødkornsordningen for 1966-67, kommer landbruget til gode.

Endelig kan de uafhængige stemme for det af de konservative stillede ændringsforslag til lovforslaget om en kornordning; jeg kan her blot henvise til de bemærkninger, jeg gjorde ved anden behandling.

Landbrugsministeren (Chr. Thomsen): Jeg takker for tilslutningen til det af mig stillede ændringsforslag. Dernæst må jeg sige, at jeg egentlig ikke rigtigt forstår de konservatives ændringsforslag til kornlovsforslaget, for hvis man ikke får høståret 1966-67 med i loven nu, får man ingen anledning til, inden man igen skal revidere loven, at vurdere, hvorledes en ny og mere moderne brødkornsordning vil fungere, og man får ej heller anledning til at vurdere, hvordan den forhøjede foderkornspris vil influere på svineproduktionen, idet det først vil være på andet år, man kan vurdere, hvad den forhøjede foderkornspris har betydet med hensyn til svineproduktionen.

Jeg kan heller ikke anbefale at stemme for et ændringsforslag, der betyder øgede statsudgifter, således som venstres ændringsforslag gør det,

H. C. Toft: Når den højtærede landbrugsminister over for vort ændringsforslag erklærer, at man først efter et års forløb kan vurdere, hvordan den højtærede landbrugsministers forslag vil virke, så kan jeg godt sige til ministeren, at det er vor vurdering, at en brødkornsordning med faste og sikre priser er meget værdifuld for landbruget, og derfor har vi stillet vort ændringsforslag. Hvis det i dag bliver nedstemt, vil vi også i næste folketingssamling søge at få en sådan ordning gennemført.

Landbrugsministeren (Chr. Thomsen): Jeg vil gerne understrege, at så længe man ikke har prøvet den nye brødkornsordning, kan man ikke sige, at den bliver dårligere for landbruget end den nugældende.

Hermed sluttede forhandlingen om ændringsforslagene.

Man foretog først afstemning over de til forslag til lov om afsætning af danske landbrugsvarer m. m. stillede ændringsforslag.

Ændringsforslag nr. 1
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 2
forkastedes med 90 stemmer mod 35; 33 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

Dernæst foretoges afstemning over det til forslag til lov om en kornordning for høstårene 1965-66 og 1966-67 stillede ændringsforslag.

Ændringsforslaget
forkastedes med 90 stemmer mod 36; 33 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

Lovforslagene som helhed sattes derefter til forhandling.

Jens Chr. Christensen: Fra venstres side havde vi til anden behandling stillet et helt sæt af ændringsforslag til de foreliggende lovforslag. Vi har fået alle vore ændringsforslag stemt ned, og vi mener, at det, man her har gjort, er forkert; men vi må selvføl-

gelig bøje os for kendsgerningerne. Vi ved imidlertid også, at landbrugserhvervet er i en sådan situation, at det har brug for selv smulerne fra nådigherrens bord, og derfor indser vi, at det er nødvendigt at få den lovgivning gennemført, som der er stillet forslag om.

Vi synes altså, er vi er nødt til at stemme for denne lovgivning — af flere onder vælger man jo det mindste. Derfor vil vi stemme for alle tre lovforslag.

H. C. Toft: Ved anden behandling af de lovforslag, vi her har til tredje behandling, gav jeg på mit partis vegne udtryk for, at vi fandt det fejlagtigt — med det kendskab vi i dag har til mulighederne for afsætningen af landbrugsvarer — i en kommende 2-årig periode at fastsætte det beløb, der af staten skulle stilles til rådighed for landbruget i 2 år, ligesom jeg gav udtryk for, at vi gerne ville have medvirket til en udvidelse af beløbsrammen for indeværende år, hvis et flertal kunne skabes herfor og dette flertal samtidig ville anvise og medvirke til dækning af de nødvendige udgifter, som staten derved måtte få.

Der var imidlertid ingen mulighed for at skabe et sådant flertal. Socialdemokratiet, det radikale venstre og socialistisk folkeparti afviste enhver forhandling herom, og der var altså ingen mulighed for at stille forslag, som kunne gennemføres.

Det var baggrunden for, at det konservative folkeparti ikke kunne medvirke til gennemførelsen af ændringsforslag, der udvidede beløbsrammen, selv om vi finder den foreslåede ordning utilfredsstillende for det danske landbrug, i særlig grad når man sammenstiller landbrugets indtægter med andre befolkningsgrupper.

Vi forsøgte derfor at skabe flertal for, når større beløb ikke kunne anvendes i dette finansår, at lovgivningen skulle tages op til revision i næste folketingssamling, hvor forholdene måske ville have tydeliggjort for flertallet i tinget, at det ville være nødvendigt med større støtte end den af regeringen nu foreslåede; men også dette ændringsforslag blev nedstemt — der var overhovedet ikke forhandlingsvilje.

Selv om vi således ikke finder den foreslåede lovgivning tilstrækkelig, vil mit parti ved den endelige afstemning ikke

[H. C. Toft.]

stemme imod, men medvirke til lovforslagets gennemførelse for dermed at sikre, at der vises landbruget i det mindste det minimum af hensyn, som det foreliggende lovforslag er udtryk for.

Vi vil også stemme for de to øvrige lovforslag, selv om vi — som jeg har givet udtryk for — havde ønsket at sikre brødkornordningen i en 2-årig periode; men jeg må dog tilføje, at den kornordning, der nu for foderkornets vedkommende gennemføres, er en kornordning efter retningslinjer, som det konservative folkeparti har været talsmand for i folketinget gennem mange, mange år.

Svend Haugaard: Jeg har ikke yderligere bemærkninger til lovforslaget om afsætning af danske landbrugsvarer, heller ikke til lovforslaget om en rapsordning.

Hvad angår lovforslaget om en kornordning, har det radikale venstre jo ved anden behandling stillet sine ændringsforslag, ikke fordi vi gerne vil have en kornordning, men fordi vi fandt, at vore forslag var et rimeligt forhandlingsgrundlag og langt bedre end det lovforslag, der foreligger fra regeringens side, især langt bedre, fordi det ikke begår uret over for bestemte grupper inden for landbruget. Vore ændringsforslag er blevet afvist med den forklaring, at den foreslåede ordning ikke kan administreres, uden at vi fra et eneste parti har hørt noget om, hvorfor den ikke kan administreres, men det var måske rart, om man ville undersøge sagen nærmere, for det vil på et eller andet tidspunkt komme igen.

Nu står vi altså desværre over for, at regeringens lovforslag bliver vedtaget og endda på de tre store partiers ansvar — vi hørte jo tilslutningen her i dag. Jeg beklager. Jeg beklager det især, fordi denne lovgivning i en udstrækning, som det ikke før er sket, vil medføre en forskelsbehandling af de forskellige grupper inden for dansk landbrug.

Jeg beklager også, at jeg ikke har fået

svar på mine spørgsmål, nemlig til de konservative: om kornproduktionen er i særlige vanskeligheder i forhold til den øvrige del af landbrugets produktion, og til venstre: hvordan man vil regulere ved hjælp af denne kornpris op til 55 kr., og til socialdemokratiet: hvorfor man i det hele taget har fremsat dette lovforslag, der vil skabe en forhøjelse af hele prisniveauet, og som giver den store forskelsbehandling. Jeg beklager, at lovforslaget bliver vedtaget, og det radikale venstre må altså stemme imod.

Morten Lange: Det er vist blevet gjort tilstrækkelig tydeligt mellem første og anden behandling af de lovforslag, vi her har til den sidste og afgørende behandling, at socialistisk folkeparti vil stemme imod dem, og det skal understreges endnu en gang, at det er ikke, fordi socialistisk folkeparti på nogen mulig måde er landbrugsfjendsk eller noget, der bare smager af det, tværtimod; men vi anser en lovgivning af denne type for at være til ringe fordel for landbruget — måske til øjeblikkelig fordel for nogle i landbruget, men på lang sigt bestemt ikke til gavn for dansk landbrug. Vi forstår stadig væk ikke, hvorfor regeringen har ladet sig presse til at komme med en sådan landbrugsbuket til os. Jeg må måske sige det på den måde, at med det frygtelige perspektiv med VK-regeringen, der tonede op før, da er det virkelig nødvendigt at understrege, hvor frygteligt det er, når regeringen — den, vi har — kan karakteriseres som bedre, efter at den er kommet med en bukete af den type, som vi her skal tage stilling til. Jeg synes, det er en meget dårlig lovgivning, og jeg må håbe, at vi meget snart får lejlighed til at revidere dansk landbrugslovgivning efter helt andre, nyere og mere fremadsynede principper end den gammeldags støtteordning, vi nu i en række år har slæbt rundt på. Den er ikke til fordel for landbruget og ikke til fordel for dette land. Derfor er det på høje tid, vi får en revision og får

[Morten Lange.]

et nyt syn frem i landbrugspolitikken. Det trænger vi unægtelig til.

Bækgaard: Som jeg sagde såvel ved første som ved anden behandling af lovforslaget om afsætning af danske landbrugsvarer, tilgodeser lovforslaget slet ikke det indkomstefterslæb, som landbruget har til gode i forhold til det øvrige samfund. Årsagen, nemlig den, at landbruget holdes uden for pristalsordningen, har jeg også tidligere gjort opmærksom på, men tilsyneladende uden resultat. Lovforslaget er derfor for mit parti at se en kortfattet og helt utilstrækkelig landbrugslovgivning, som vi inden for mit parti er alvorligt ræd for vil give sig udslag i en svigtende landbrugseksport og derfor mindre valutaindtjening. Det er for os helt uforståeligt, at regeringspartiet ikke ønsker at imødegå denne trussel mod landets økonomi, især nu da forlydender om devaluering af det engelske pund er taget til med forøget styrke.

De uafhængige kan altså ikke støtte lovforslaget, men vil undlade at stemme, fordi vi ikke, som det blev sagt lidt poetisk, vil tage de smuler, der falder fra de riges bord.

Hvad kornloven angår, efterlyste jeg ved første behandling en højere kornpris, bl. a. fordi vi i mit parti anser det for heldigt, at der ikke er for stor en forskel på kornprisen inden for fællesmarkedet og her, da det er vort håb, at en sammenslutning af de to markedsdelinger i Europa engang må finde sin løsning. Endelig gjorde jeg også opmærksom på den regulator, en fornuftig kornpris er på baconproduktionen. Men lovforslaget er i denne henseende uændret, og vi kan ikke støtte det, men vil afholde os fra at stemme.

Hvad rapsordningen angår, vil vi, da venstres ændringsforslag om at øge iblandingen i den danske produktion til 20 pct. blev stemt ned, undlade at stemme.

Landbrugsministeren (Chr. Thomsen): Jeg vil gerne sige til det ærede medlem hr. Jens Chr. Christensen, at jeg finder det forståeligt, at finansministeren undertiden kan have visse vanskeligheder, når det ligger sådan her i folketinget, at man betragter de beløb, der her er tale om, som smuler.

Hermed sluttede forhandlingen.

Forslag til lov om afsætning af danske landbrugsvarer m. m.

vedtoges med 150 stemmer mod 10; 6 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Forslag til lov om en kornordning for høst-årene 1965-66 og 1966-67

vedtoges med 140 stemmer mod 20; 6 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Forslag til lov om en rapsordning

vedtoges med 150 stemmer mod 10; 6 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om afsætning af frisk dansk frugt og danske gartneriprodukter.

(Anden behandling af lovforslaget (nr. 157) findes i tidenden sp. 5729).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 165 stemmer; 1 medlem tilkendegav, at han hverken stemte for eller imod.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.